

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/45/2020
Identifikačné číslo spisu: 1018201215
Dátum vydania rozhodnutia: 26.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1018201215.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Obec Rovinka, Hlavná 350, Rovinka, zastúpený: Advokátska kancelária LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Jesenského 6431, Trenčín, IČO: 52 471 420, proti žalovanému: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania, so sídlom Limbová 2, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. 3 zo dňa 07.06.2018, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/112/2018-64 zo dňa 23. januára 2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/112/2018-64 zo dňa 23. januára 2020 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred krajským súdom

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len krajský súd alebo správny súd) napadnutým uznesením č. k. 1S/112/2018-64 zo dňa 23. januára 2020 zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného uvedeného v úvodnej časti tohto rozhodnutia, žiadajúc jeho zrušenie a vrátenie veci na nové konanie. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd postupom v konaní podľa právnej úpravy ustanovenej v prvej a druhej časti a v prvej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku (ďalej SSP), citujúc právnu úpravu ustanovenú v 177 ods. 1, § 178 ods. 1, § 180 ods. 1, § 3 ods. 1 písm. a/ a b/, § 4 SSP dospel k záveru o nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného, z ktorých dôvodov konanie zastavil podľa § 99 písm. b/ SSP.

3. Krajský súd mal preukázané nasledovný skutkový stav. Žalobca žalobou žiadal, aby súd zrušil uznesenie Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania č. 3 zo dňa 7.6.2018. Vydaniu tohto uznesenia predchádzalo vydanie Lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia Univerzitou nemocnicou Bratislava, Klinika pracovného lekárstva a toxikológie LFUK zo dňa 3.11.2017 a Lekárskeho posudku č. 78/2017 o uznaní choroby z povolania zo dňa 3.11.2017. Žalobca následne žiadosťou zo dňa 26.4.2018 ako zamestnávateľ požiadal Celoslovenskú komisiu na posudzovanie chorôb z povolania o opätovné posúdenie choroby z povolania, uznanej zamestnancovi A.R. Lekárskym posudkom č. 78/2017 zo dňa 3.11.2017, ktorý mu bol doručený dňa 28.02.2018. Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania dňa 7.6.2018 vydala Stanovisko k uznaní choroby z povolania č. 6/2018-3 podľa § 31c zákona o ochrane zdravia, v zmysle ktorého A.R. má mať uznanú chorobu z povolania. Následne Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania vydala uznesenie č. 3 zo dňa 7.6.2018 k posudku posudzovanej: N. A. tak, že schvaľuje chorobu z povolania na základe predloženej zdravotnej dokumentácie A.R. a potvrdzuje uznanie choroby z povolania.

4. Krajský súd konštatoval, že zriadenie a vymedzenie činnosti Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania (ďalej aj „Celoslovenská komisia“) upravuje § 31d zákona o ochrane zdravia. Odsek 1 uvedeného ustanovenia definuje Celoslovenskú komisiu ako poradný orgán ministra zdravotníctva, ktorého činnosť bližšie upravuje štatút schválený ministrom zdravotníctva. Celoslovenská komisia je zložená z odborníkov - lekárov s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo, špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia alebo v špecializačnom odbore preventívne pracovné lekárstvo a toxikológia (§ 31d ods. 2 zákona o ochrane zdravia). Celoslovenská komisia posudzuje choroby z povolania podľa § 31a ods. 9 a 10 a opätovne posudzuje uznanie choroby z povolania alebo neuznanie choroby z povolania podľa § 31c (§ 31d ods. 5 písm. a) a b) zákona o ochrane zdravia).

5. Nesúhlasiac s tvrdením žalobcu, že žalovaný sa nijakým spôsobom nevysporiadal so žiadosťou žalobcu o opätovné posúdenie uznanej choroby z povolania, správny súd uviedol, že na základe žalobcovej žiadosti zo dňa 26.4.2018 Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania vydala Stanovisko č. 6/2018 - 3 zo dňa 7.6.2018 podľa ust. § 31c zákona o ochrane zdravia k uznaní choroby z povolania, čo je reakciou na opätovnú žiadosť žalobcu a toto Stanovisko je v zmysle ust. § 31c ods. 5 zákona o ochrane zdravia záväzné pre špecializované pracovisko.

6. Poukazom na to, že proti rozhodnutiu Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania nie je prípustný riadny opravný prostriedok, krajský súd konštatoval, že žalovaným je preto v zmysle ustanovenia § 180 ods. 1 SSP orgán verejnej správy, ktorý vydal rozhodnutie. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ako orgán verejnej správy však žalobou napadnuté uznesenie o schválení choroby z povolania nevydalo, a teda nemôže mať postavenie žalovaného tak, ako ho označil žalobca. Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania ako poradný orgán ministra zdravotníctva Slovenskej republiky, určený na posudzovanie chorôb z povolania, a ktorému je v zmysle ust. § 31d ods. 5 písm. a) a písm. b) zákona o ochrane zdravia zverená právomoc posudzovať choroby z povolania podľa § 31a ods. 9 a 10, opätovne posudzovať uznanie choroby z povolania alebo neuznanie choroby z povolania podľa § 31c, nemá postavenie orgánu verejnej správy. Podľa názoru správneho súdu zákon o ochrane zdravia neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by Celoslovenskú komisiu zmocňovalo na rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy, preto ju nemožno považovať za pasívne legitimovanú v tomto konaní. Nedostatok pasívnej legitimácie je neodstrániteľnou prekážkou konania.

7. Ďalej krajský súd konštatoval, že z postavenia a pôsobnosti Celoslovenskej komisie vymedzenej zákonom o podpore zdravia, z odborného zamerania členov, ako aj zo Štatútu prijatého na základe tohto zákona vyplýva, že ide o odborne zameraný orgán sui generis, ktorý posudzuje zdravotný stav fyzických osôb v súvislosti s podozrením na chorobu z povolania. Výsledkom činnosti tohto orgánu je stanovisko k uznaní choroby z povolania alebo neuznaniu choroby z povolania v konkrétnych prejednávanych prípadoch. Celoslovenská komisia svojim výstupom nekonkretizuje subjektívne právo,

resp. povinnosť, upravenú v hmotno-právnom predpise.

8. Krajský súd citujúc právnu úpravu ustanovenú v § 97, § 98 ods. 1 a § 99 písm. b/ SSP dospel k záveru, že v danom prípade žalovaný nemá pasívnu legitimáciu, čo je neodstrániteľnou podmienkou konania, a preto konanie zastavil.

9. Záverom správny súd dal do pozornosti, že problematika uznania choroby z povolania alebo ohrozenia chorobou z povolania je upravená v § 31a zákona č. 355/2007 Z. z., v zmysle ods. 2, ktorého chorobu z povolania uznáva na základe posúdenia zdravotného stavu fyzickej osoby a odborného stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva podľa odseku 4 špecializované pracovisko, ktorým je poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, poskytujúci zdravotnú starostlivosť vykonávanú lekármi s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore pracovné lekárstvo, špecializačnom odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia. Toto pracovisko vypracuje lekárske posudok o uznaní choroby z povolania, pričom odborné stanovisko príslušného orgánu verejného zdravotníctva z prešetrenia pracovných podmienok a spôsobu práce posudzovanej osoby pri podozrení na chorobu z povolania podľa odseku 4 citovaného zákonného ustanovenia je povinným podkladom k uznaniu choroby z povolania a jeho náležitosti sú uvedené v prílohe č. 3d. Po vydaní hlásenia je zamestnávateľ označený hlásením za zodpovedného, oprávnený uskutočniť procesný úkon, ktorým je napríklad podanie určovacej žaloby vo veci určenia zodpovednosti, resp. miery zavinenia zamestnávateľa za vznik choroby z povolania, smerujúci k zbaveniu sa svojej zodpovednosti za chorobu z povolania v rámci konania pred Sociálnou poisťovňou. Znamená to, že vzniká pracovnoprávny spor medzi ním a poškodeným zamestnancom ohľadom posúdenia miery zodpovednosti zamestnávateľa, resp. zamestnanca za vznik choroby z povolania. Na rozhodnutie tohto pracovnoprávneho sporu je príslušný všeobecný súd. Keďže ide o pracovnoprávny spor medzi zamestnávateľom a poškodeným zamestnancom, je na mieste, aby práve zamestnávateľ inicioval uvedené civilné konanie pred všeobecným súdom, ktoré by bolo považované za predbežnú otázku v konaní pred Sociálnou poisťovňou. Avšak aj napriek tomu, že dôkazné bremeno v tomto prípade nesie zamestnávateľ, nie je vylúčené iniciovanie tohto civilného sporového konania aj poškodeným zamestnancom. Sociálna poisťovňa samostatne vo forme rozhodnutia o otázke, či ide o pracovný úraz alebo o otázke rozsahu zodpovednosti za škodu ním vzniknutú nerozhoduje. Priamo prejednať a rozhodnúť takúto vec môže len súd v občianskom súdnom konaní. Takýmto rozhodnutím je Sociálna poisťovňa potom v samotnom konaní o úrazovej dávke viazaná. V zmysle § 7 písm. d) SSP správne súdy súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese, nepreskúmajú.

10. Správy súd záverom uviedol, že v predmetnej veci Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava požiadala listom zo dňa 12.3.2019 o priznanie postavenia osoby zúčastnenej na konaní. Súd v predmetnej veci nerozhodol o tomto návrhu, nakoľko skúmajúc podmienky konania podľa § 97 SSP zistil, že tieto nie sú splnené, v dôsledku čoho konanie zastavil. Priznanie postavenia zúčastnenej osobe v konaní Sociálnej poisťovni, pobočka Bratislava, v ktorom od začiatku je zrejmé, že nie sú splnené procesné podmienky na jeho pokračovanie a z tohto dôvodu musí byť konanie zastavené, považoval správny súd za neúčelné a nehospodárne.

11. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 170 písm. b) SSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, keďže konanie bolo zastavené.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu proti uzneseniu krajského súdu

12. Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť. Navrhoval, aby najvyšší súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/112/2018-64 zo dňa 23. januára 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne žiadal, aby rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uplatnil si náhradu celého súdneho konania.

13. V dôvodoch kasačnej sťažnosti žalobca namietal, že krajský súd postupom v konaní na základe nesprávneho právneho posúdenia zasiahol do jeho práva na súdnu ochranu, čím porušil jeho právo na spravodlivý proces. Žalobca dôvodil, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec, ak konanie zastavil bez toho aby viac skúmal postavenie žalovaného v konaní. Vyslovil názor, že krajský súd sa mal zaoberať tou skutočnosťou, že ide o orgán verejnej správy, a preto mal vynaložiť úsilie a sám žalovaného určiť, pokiaľ mal za preukázané, že označený žalovaný nie je pasívne legitimovaný. Ďalej žalobca namietal nesprávnosť postupu krajského súdu v rozpore s § 106 ods. 1 SSP, keďže krajský súd neposkytol žalobcovi možnosť vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného. Mal za to, že krajský súd porušil zákon tým, že nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a k porušeniu zásady kontradiktórnosti konania, nakoľko v tomto konaní akceptoval len vyjadrenie žalovaného, pričom ho považoval za relevantné, na základe čoho konanie zastavil.

Žalobca trval na tom, že správne označil žalovaného v súlade s § 180 ods. 1 SSP. Vyslovil názor, že krajský súd sa nijakým spôsobom bližšie nezaoberal opodstatnenosťou námietky žalovaného vo vzťahu k jeho pasívnej legitimácii, keď túto námietku vzal za správnu a bez ďalšieho skúmania a dostatočného odôvodnenia sa s ňou stotožnil. Mal za to, že pokiaľ žalovaný (Ministerstvo zdravotníctva SR, Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb) má oprávnenie vydávať Uznesenie o schválení choroby z povolania, potom je v zmysle ustanovení Správneho súdneho poriadku takéto rozhodnutie možné preskúmať súdom. Namietal, že krajský súd sa nastolenou otázkou pasívnej legitimácie žalovaného náležite nezaoberal, keď stotožniac sa s názorom žalovaného, konanie zastavil.

Ďalej žalobca poukazom na skutkové zistenia namietal vo veci samej nesprávne právne posúdenie veci na základe nedostatočného zistenia skutkového stavu. Tvrdil, že v zmysle zákona o ochrane zdravia je choroba z povolania ochorenie, ktoré vzniklo v príčinnej súvislosti s pracovnou činnosťou, je zaradená do zoznamu chorôb z povolania a uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom. V prípade ak sa preukázalo ochorenie, je potrebné skúmať, či konkrétne ochorenie má alebo nemá profesionálny pôvod. Zisťuje sa, či zamestnanec pracoval v podmienkach, v ktorých mohlo profesionálne ochorenie vzniknúť. Žalobca trval na to, že zistenia žalovaného konštatované v uznesení Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania č. 3 vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj, že žalovaný vo svojom uznesení neuviedol, z akých dôvodov uznal chorobu z povolania, ako aj vznik príčinnej súvislosti medzi chorobou a pracovnou činnosťou.

III.

Vyjadrenie žalovaného ku kasačnej sťažnosti žalobcu

14. Kasačná sťažnosť žalobcu bola žalovanému doručená dňa 14.5.2020. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril tak, že trval na svojich vyjadreniach zaslaných súdu v konaní. Navrhoval, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Konanie pred kasačným súdom

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g) v spojení s § 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 453 ods. 2 SSP), v rozsahu námietok žalobcu uvedených v kasačnej sťažnosti, kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

16. Predmetom prieskumného konania na kasačnom súde v danej veci bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/112/2018-64 zo dňa 23. januára 2020, ktorým správny súd podľa § 99 písm. b/ SSP konanie zastavil.

17. V procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozhodnutia správneho súdu kasačný súd vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisového materiálu krajského súdu, súčasť ktorého tvoril administratívny spis žalovaného správneho orgánu, na ktoré poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, z ktorých dôvodov ich najvyšší súd neopakuje a súčasne na ne poukazuje.

18. Predmetom preskúvacieho súdneho konania v danej veci bolo rozhodnutie - uznesenie Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania č. 3 zo dňa 7.6.2018, ktoré Celoslovenská komisia na posudzovanie chorôb z povolania vydala ako poradný orgán Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na žiadosť žalobcu, ktorý ako zamestnávateľ požiadal Celoslovenskú komisiu na posudzovanie chorôb z povolania o opätovné posúdenie choroby z povolania, uznanej zamestnancovi A.R. Lekárskym posudkom č. 78/2017 zo dňa 3.11.2017.

19. Kasačný súd predovšetkým upriamuje pozornosť na to, že správne súdnictvo v Slovenskej republike vychádza z materiálneho chápania právneho štátu v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy vyžadujúceho, aby verejná správa bola pod kontrolou súdnej moci. Je založené jednak na kontrole verejnej správy, či táto (ne)prekračuje jej zverené právomoci a jednak poskytuje ochranu subjektívnym právam osôb, do ktorých bolo zasiahnuté alebo zasahované v rozpore so zákonom. Hlavnou úlohou správneho súdnictva je teda ochrana subjektívnych práv a jeho cieľom ochrana práv fyzických a právnických osôb a ich prostredníctvom následne aj ochrana zákonnosti. Správne súdnictvo je neoddeliteľným atribútom právneho štátu zaručujúcim každej osobe či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu ochranu práv pred činnosťou orgánov verejnej správy. Dodržiavanie zákonnosti v oblasti výkonnej moci a dôsledná ochrana jednotlivca je jednou z najdôležitejších črt právneho štátu, ktorého koncepcia práva stojí aj na dodržiavaní práva štátnymi orgánmi. Správny súd v správnom súdnictve poskytuje ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 2 ods. 1 SSP). Konanie pred správnym súdom je jednou zo záruk ochrany základných ľudských práv a slobôd a ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov administratívneho konania (§ 5 ods. 2 SSP). Na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy (§ 135 ods. 1 SSP). Správnou žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy (§ 177 ods. 1 SSP).

20. Kasačný súd v danej veci zistil, že krajský súd v procese súdneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia, keď napadnutým uznesením zastavil konanie z dôvodu nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného, ako zákonnej podmienky pre konanie, nepostupoval v súlade s právnou úpravou ustanovenou v prvej hlave tretej časti Správneho súdneho poriadku v spojení s právnou úpravou ustanovenou v druhej hlave druhej časti Správneho súdneho poriadku.

V.

Právne posúdenie kasačným súdom

21. Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

22. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

23. V zmysle čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy je Slovenská republika zvrchovaný, demokratický a právny štát. Základnou premisou materiálneho právneho štátu prezentuje všeobecná záväznosť práva pre všetkých. To znamená, že štátne orgány, orgány územnej samosprávy, ako aj každý jednotlivec musí konať tak, ako určuje právny poriadok. Základom interpretácie a aplikácie čl. 1 ods. 1 je zabezpečenie materiálneho a nie formálneho právneho štátu. Ústavný súd SR princíp materiálneho právneho štátu prezentoval v právnom názore: „V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasti okrem iných

stelesnené princípy, ako sú právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodiť z čl. 1 ústavy, sa osobitný dôraz kladie na ochranu tých práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorými boli priznané“ (ÚS 17/1999, Nález z 22. septembra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I. ÚS 44/1999, Nález z 13. októbra 1999. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382, I. ÚS 10/98)“. (I. ÚS 54/02. Nález z 13. novembra 2002. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750). Z uvedeného vyplýva, že pre zabezpečenie materiálneho právneho štátu je povinnosťou mocenských orgánov štátu konať a rozhodovať v súlade so zákonom v zmysle čl. 2 ods. 2 ústavy.

24. Vychádzajúc z uvedeného kasačný súd mal preukázať, že medzi účastníkmi konania ostala sporná zásadná otázka, či v konaní súdneho prieskumu boli splnené zákonné podmienky na konanie.

25. Najvyšší súd z predloženého spisu mal preukázať, že krajský súd zastavil konanie z dôvodu, že žalovaný nemal pasívnu legitímáciu, čo je neodstrániteľnou podmienkou konania.

26. Podľa článku 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

27. Podľa § 2 ods. 1, 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

28. Vychádzajúc z citovanej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku v spojení s právnou úpravou ústavy fyzická, ako aj právnická osoba ma právo domáhať sa súdnej ochrany proti postupu, rozhodnutiam alebo opatreniam orgánom verejnej správy, avšak postupom a prostriedkami ustanovenými zákonom, ktorým je v oblasti správneho súdnictva Správny súdny poriadok, nadväzujúceho na právnú úpravu správneho súdnictva ustanovenú v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

29. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

30. Podľa § 106 ods. 1, 2 SSP ak správny súd neurobí iné vhodné opatrenia alebo nerozhodne vo veci bez nariadenia pojednávania, zašle bezodkladne žalobcovi vyjadrenie žalovaného a ďalších účastníkov k žalobe. Žalobca sa k nim môže vyjadriť v lehote určenej správnym súdom.

31. K vyjadreniu žalobcu sa môžu účastníci konania vyjadriť v lehote určenej správnym súdom. Na ďalšie vyjadrenia správny súd nemusí prihliadať, o čom účastníkov konania poučí.

32. Kasačný súd vychádzajúc zo skutkových zistení vyplývajúcich zo spisu krajského súdu zistil, že správny súd žalobu žalobcu doručil žalovanému na vyjadrenie. Žalovaný predložil správne súdu vyjadrenie k žalobe zo dňa 19.12.2018. Správny súd vyjadrenie žalovaného žalobcovi nedoručil.

33. Zákonodarca v právnej norme ustanovenej v § 106 ods. 1 SSP stanoví správne súdu povinnosť

doručiť žalobcovi vyjadrenie žalovaného, pokiaľ neurobí iné vhodné opatrenia alebo nerozhodne vo veci bez nariadenia pojednávania. Skutkové zistenia vyplývajúce zo spisu krajského súdu potvrdzujú, že správny súd potom, ako žalovaný súdu predložil svoje vyjadrenie k žalobe, rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania zastavením konania bez toho, aby vyjadrenie žalovaného doručil žalobcovi na vyjadrenie v určenej lehote. Uvedeným procesným postupom správny súd konal v rozpore s právnou úpravou ustanovenou v citovanej právnej norme § 106 ods. 1 SSP, zakotvujúcej zásadu kontradiktórnosti. Krajský súd týmto nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi ako účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

34. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd vyhodnotil ako dôvodnú námietku žalobcu, ktorou namietal nezákonnosť postupu správneho súdu z dôvodu, že krajský súd mu svojim postupom v konaní zasiahol do jeho práva na súdnu ochranu a do jeho práva na prístup k súdu. Postup krajského súdu, ktorým pristúpil k zastaveniu konania bez toho, aby vyjadrenie žalovaného doručil žalobcovi, kasačný súd považoval za nesúladný so Správnym súdnym poriadkom, majúcim za následok porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces, čo samo osebe je dôvodom pre zrušenie rozhodnutia správneho súdu. Z uvedených dôvodov rozhodnutie správneho súdu kasačný súd považoval za predčasné, a preto ostatnými dôvodmi, ktorými žalobca namietal nezákonnosť rozhodnutia žalovaného sa nemohol zaoberať.

35. Z dôvodov uvedených vyššie, kasačný súd vyhodnotil námietku žalobcu, ktorou namietal nezákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho súdu za dôvodnú. Najvyšší súd v zmysle § 462 ods. 1 SSP rozhodnutie správneho súdu zrušil vec mu vrátil na ďalšie konanie.

36. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude procesne postupovať v súlade s právnou úpravou ustanovenou v druhej hlave druhej časti Správneho súdneho poriadku a vo veci samej opätovne rozhodnúť. V novom rozhodnutí správny súd opäť rozhodne o nároku na náhradu trov konania vrátane trov kasačného konania.

37. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.